

Vergaderjaar 1990-1991

21 426

Wijziging van de Wet op de weerkorpsen ter zake van de particuliere beveiligingsorganisaties

Nr. 7

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 17 januari 1991

Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de beschouwingen over dit wetsvoorstel van de vaste Commissies voor Justitie en de Politie. Graag gaan wij hieronder in op de door de verschillende fracties gestelde vragen en gemaakte opmerkingen.

Algemeen

De leden van de fracties van C.D.A., P.v.d.A., V.V.D., D66, S.G.P. en G.P.V. waren verheugd over ons voornemen om op korte termijn te komen tot een integrale wettelijke regeling op het gebied van de particuliere beveiligingsorganisaties. Wij hebben hun aansporing om haast te maken met zodanige wettelijke regeling ter harte genomen. Het voorstel is momenteel in voorbereiding. Wij beogen een concept-wetsvoorstel in de loop van dit kalenderjaar te kunnen toezenden aan de bij de advisering betrokken instanties. Na ommekomst van de adviezen zal het voorstel aan de Raad van State ter advisering worden aangeboden. Het streven is erop gericht het wetsvoorstel nog in 1991 bij de Tweede Kamer te doen indienen.

De nieuwe integrale wettelijke regeling inzake particuliere beveiligingsorganisaties zal, anders dan de huidige Wet op de weerkorpsen, specifiek zijn toegesneden op de particuliere beveiliging. Bezien wordt of het bereik van de nieuwe wet groter zal kunnen zijn dan de geldende Wet op de weerkorpsen. Tot de onderwerpen die in het kader van de opstelling van een wetsvoorstel bestudeerd moeten worden, behoren het zogeheten «moonlighting», regels omtrent installateurs van elektronische beveiligingsapparatuur, alsook het optreden van de overheid op de particuliere beveiligingsmarkt. Nog een ander onderwerp betreft de vraag of particuliere recherchebureaus onder de werking van de nieuwe wet dienen te vallen. Die vraag wordt momenteel onder ogen gezien door een werkgroep van de Recherche Adviescommissie. Het bovenstaande dient ertoe de bovenbedoelde leden van de verschillende fracties enig inzicht te bieden in de materie van de nieuwe wettelijke regeling waarnaar zij vroegen en waaraan thans wordt gewerkt.

De leden van de C.D.A.-fractie wensten enige verduidelijking op het punt van de voorschriften uit de algemene maatregel van bestuur welke

zijn verwerkt in dit wetsvoorstel. Het gaat hier om het Besluit van 2 juli 1938, Stb. 247, laatstelijk gewijzigd bij Besluit van 10 mei 1989, Stb. 190.

De artikelen 17 tot en met 20 van dit besluit zijn integraal verwerkt in het onderhavige wetsvoorstel. Zo is artikel 17 in aangepaste en uitgebreidere vorm opgenomen in de voorgestelde artikelen 7 en 8. De in artikel 18, eerste tot en met zesde lid, genoemde onderdelen, zijn opgenomen in de voorgestelde artikelen 9 tot en met 11. Bij deze laatste artikelen is tevens aansluiting gezocht bij de bestaande bepalingen uit de ministeriële regeling van 1 augustus 1988, Stcrt. 161 (Beschikking particuliere beveiligingsorganisaties), met betrekking tot de algemene eisen aan beveiligingsorganisaties. De artikelen 17 tot 20 van het genoemde besluit, dit in antwoord op de concrete vraag van deze leden, zullen, nadat dit wetsvoorstel wet zal zijn geworden en inwerkinggetreden is, kunnen vervallen. Tevens zullen de desbetreffende bepalingen uit de genoemde ministeriële regeling aan de nieuwe wet moeten worden aangepast.

Wij hebben kennisgenomen van het commentaar van de Vereniging van de Nederlandse Gemeenten van 20 maart 1990, waarop de leden van de P.v.d.A.-fractie ons attendeerden, waarin wordt gesteld dat regulering van de activiteiten van de bewakings- en beveiligingsindustrie het best kan geschieden door een aparte wet voor dergelijke activiteiten. Dit standpunt sluit geheel aan bij ons voornemen tot het doen opstellen van een integrale wettelijke regeling op het terrein van de particuliere beveiligingsorganisaties.

De aan het woord zijnde leden spraken hun bevreemding erover uit dat alleen de minister van Justitie dit wetsvoorstel heeft ondertekend. Deze leden meenden dat wegens de toekomstige beheerstaken van de minister van Binnenlandse Zaken inzake de regionale politiekorpsen, laatstgenoemde bij dit wetsvoorstel een rol zal behoren te spelen. Naar aanleiding van hetgeen deze leden, daarbij deels verwijzend naar het bovengenoemde commentaar van de VNG, naar voren brachten over de relatie tussen de politie en particuliere beveiligingsorganisaties, geeft ons aanleiding op te merken dat bij de voorbereiding van het komende wetsvoorstel overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken zal plaatsvinden. Naar aanleiding van de vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie of de aan particuliere beveiligingsorganisaties te verstrekken vergunningen niet in overeenstemming met de minister van Binnenlandse Zaken zouden moeten worden verleend, merken wij op dat bij het op basis van de nieuwe wet te voeren beleid ten aanzien van de particuliere beveiligingsorganisaties, mede gezien de plannen van het kabinet met betrekking tot de reorganisatie van de politie, de minister van Binnenlandse Zaken daar waar het beleid ook de verantwoordelijkheden van deze minister raakt, zeker zal worden betrokken.

Met instemming lazen wij dat de leden van de V.V.D.-fractie met ons van mening waren dat overtreding van bepalingen van de Wet op de weerkorpsen strafbaar moet zijn. Deze leden stelden voorts nog vragen bij de gekozen methode van handhaving, te weten de bevoegdheid om administratieve boetes op te leggen bij niet-naleving door een beveiligingsorganisatie van de aan een vergunning verbonden voorwaarden en vroegen zich af in hoeverre dit zich verhoudt tot internationale bepalingen.

Naar wij aannemen, hebben deze leden met hun laatste opmerkingen het oog op artikel 6 van het Europees mensenrechtenverdrag dat een ieder een recht op een eerlijke berechting garandeert indien er sprake is van de vaststelling van iemands burgerlijke rechten en verplichtingen of bij de gegrondheid van een tegen iemand ingestelde strafvervolgung. Wij wijzen erop dat tegen de beslissing waarbij de administratieve boete

wordt opgelegd voor de betrokkene de administratieve rechtsgang van de Wet Arob openstaat. Dit betekent dat beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State. Uiteraard staat dit – uiteindelijk – ter beoordeling aan de Afdeling zelf.

Deze beroepsgang houdt in dat het uit artikel 6 voortvloeiende recht op toegang tot de rechter is verzekerd.

Bij de mening van deze leden dat de wet teveel zou delegeren naar algemene maatregelen van bestuur, tekenen wij aan dat met onderhavige wetsvoorstel nu juist de meeste relevante bepalingen van het Besluit van 2 juli 1938, Stb. 247, worden overgebracht naar het niveau van de formele wet. Verdergaande overbrenging ligt, gelet op het beperkte karakter van dit wetsvoorstel, niet voor de hand. Overigens zal de vraag naar de mate van delegatie, met inachtneming van de geldende aanwijzingen inzake de terughoudendheid met regelgeving, ten principale worden bezien bij de komende integrale wettelijke regeling met betrekking tot de particuliere beveiligingsorganisaties. Met de leden van de V.V.D.-fractie zijn wij van oordeel dat zoveel mogelijk de duidelijke criteria met betrekking tot particuliere beveiligingsorganisaties in de formele wet zelve moeten worden opgenomen. Wij wijzen deze leden in dit verband er op dat onderdeel C op dit laatste uitdrukkelijk het oog heeft.

Ingevolge het in onderdeel E voorgestelde artikel 13 is de minister van Justitie – onder andere – bevoegd om bij niet-naleving door een particuliere beveiligingsorganisatie van aan een vergunning verbonden voorschriften ter zake een administratieve boete op te leggen.

Hierboven wezen wij reeds erop dat tegen de beschikking van de minister van Justitie waarbij deze boete wordt opgelegd, voor de betrokkene de rechtsgang van de Wet Arob openstaat.

De leden van de D66-fractie spraken hun verbazing uit over het ontbreken van de mede-ondertekening van dit wetsvoorstel door de minister van Binnenlandse Zaken, gezien het nauwe verband tussen taak en werkgebied van de politie enerzijds en de particuliere beveiligingsorganisaties anderzijds. Deze relatie, zo zouden wij deze leden willen zeggen, betreft een punt waarop in de memorie van toelichting bij het komende integrale wetsvoorstel zal worden ingegaan. Wij hebben hierboven, dit in reactie op een soortgelijke vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie, reeds aangegeven dat het wetsvoorstel inzake de particuliere beveiligingsorganisaties in overleg met de minister van Binnenlandse Zaken zal worden voorbereid, en dat zij bij het te voeren beleid met betrekking tot de particuliere beveiligingsorganisaties zal worden betrokken. Wij wijzen deze leden erop dat het onderhavige wetsvoorstel geen principiële wijzigingen met betrekking tot de regeling van de particuliere beveiligingsorganisaties behelst. Dit wetsvoorstel bevat slechts een partiële, ondergeschikte wijziging, welke vooral betreft verbetering van de handhaafbaarheid van de bestaande wettelijke regeling. Gegeven deze beperkte strekking meenden wij te kunnen volstaan met een beperkte ondertekening door de ondergetekenden.

Uit het bovenstaande is, dit in reactie op een desbetreffende opmerking van de leden van de D66-fractie, reeds genoegzaam gebleken dat wij met deze leden een zelfstandig wettelijk kader voor de particuliere beveiligingsorganisaties, los van de regelgeving inzake de weerkorpsen, gerechtvaardigd achten.

Het spanningsveld met taak en werkterrein van de politie, met name waar het de preventie van strafbare feiten betreft, betreft een onderwerp dat het kader van deze memorie van antwoord strikt genomen te buiten gaat. Op de door de aan het woord zijnde leden in dit verband gesignaleerde twee tendenzen, willen wij echter wel kort als volgt ingaan.

Het feit dat de particuliere beveiligingsorganisaties zich vooral bezig

houden met preventieve taken, betekent geenszins dat de politie op dit terrein geen taak meer heeft c.q. zich van dit terrein zal terugtrekken. Met stadswachtprojecten wordt mede beoogd een versterking van het toezicht in de stadscentra. Dit soort projecten hebben vanwege het feit dat stadswachten opereren op de openbare weg tot op heden niet tot het werkkerrein van de particuliere beveiliging behoord. Ook deze projecten hebben geenszins tot doel de politie te weerhouden van preventie van strafbare feiten. Wij vermogen overigens niet in te zien waarom het publieke aanzien van de politie schade zou oplopen, indien de politie door de preventieve werkzaamheden van particuliere beveiligingsorganisaties op het particuliere vlak of van stadswachten op de openbare weg extra tijd kan besteden aan repressief optreden.

De vraag van de leden van de D66-fractie en ook die van de leden van de S.G.P.-fractie verderop in het voorlopig verslag naar de taken en bevoegdheden van de particuliere beveiliging in relatie tot die van de politie is reeds eerder onderwerp van discussie geweest. De ambtsvoorganger van de eerste ondergetekende heeft met zijn toenmalige ambtgenoot van Binnenlandse Zaken, op vragen uit de Tweede kamer, een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 1988-1989, 20 811, nr. 14) doen toekomen over de relatie politie-particuliere beveiligingsorganisaties.

Aan die brief kan onder andere het volgende worden ontleend. Voor een goed functioneren van de samenleving is het bestaan van een toereikend algemeen niveau van veiligheid een voorwaarde. Een algemeen aanvaardbaar niveau van maatschappelijke veiligheid is het resultaat van een gemeenschappelijke inspanning van overheid en burgers. De overheid heeft tot taak te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde, waarmee een algemeen niveau van veiligheid wordt gewaarborgd.

De overheid bedient zich hierbij voornamelijk van de politie, die als overheidsorgaan dienstbaar is aan de gehele samenleving. De politie heeft de inspanningsverplichting om met de haar ten dienste staande middelen aan aanspraken van de burger te voldoen, maar het is niet zo dat de politie op elk tijdstip en elke plaats en onder alle omstandigheden het door de burger gewenste niveau van veiligheid kan bieden. Het niveau van politiezorg dat kan worden geboden hangt onder meer af van de aard en hoeveelheid en de ernst van de criminaliteit in de samenleving alsmede van de hoogte van het voor de politie beschikbare budget. Uit het vorenstaande volgt dat iedere burger in beginsel in gelijke mate aanspraak kan maken op politiezorg, maar tevens dat de burger een eigen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van eigen lijf en goed heeft. De burger kan zich van die verantwoordelijkheid kwijten door bijvoorbeeld een beroep te doen op de diensten van een particuliere beveiligingsorganisatie en zo het persoonlijk gewenste niveau van extra veiligheid bepalen. Zoals is aangegeven in het beleidsplan voor Justitie «Recht in beweging», dat wij enige maanden geleden aan de Tweede Kamer hebben aangeboden (Kamerstukken II, 1990-1991, 21 829), zal dit aspect, het treffen van beveiligingsmaatregelen door burgers en bedrijven, krachtig worden bevorderd. Daarnaast zal het beleid gericht worden op de versterking van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en particuliere organisaties, waartoe ook een kwantitatieve en kwalitatieve versterking van beveiliging van bedrijfsterreinen en winkelcentra door particuliere beveiligingsorganisaties worden gerekend. De overheid en de particulier benaderen het begrip veiligheid vanuit een verschillende optiek, maar er blijft de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de samenleving als geheel: overheid en particulier dienen elkander aan te vullen om tot een algemeen aanvaardbaar niveau van maatschappelijke veiligheid te komen. Hierdoor is er sprake van wederzijdse beïnvloeding. Overigens liggen daarbij de grenzen tussen de taak van de overheid en

die van de particulieren niet vast en behoren zij ook niet vast te leggen. Steeds zal per geval, afhankelijk van de omstandigheden, moeten worden vastgesteld op welke wijze aan de wederzijdse verantwoordelijkheden inhoud moet worden gegeven.

Tot zover onze – voorlopige – reactie op de stellingname van de leden van de D66-fractie dat de vraag welke taken en bevoegdheden een particuliere beveiligingsorganisatie in ons land kan en mag hebben niet losge- maakt kan worden van een discussie over de vraag naar de taken en bevoegdheden van de politie.

Volgens de leden van de D66-fractie zou er sprake zijn van een groeiend aantal mensen dat zich met particulier beveiligingswerk bezig- houdt. Deze leden meenden te weten dat er reeds schattingen bestaan volgens welke het aantal arbeidsplaatsen in de betrokken sector de komende jaren nog kan verdubbelen.

In reactie hierop merken wij allereerst op dat wij geen goede schatting kunnen maken over een mogelijke uitbreiding van het aantal arbeids- plaatsen bij de particuliere beveiligingsorganisaties. In antwoord op de concrete vraag van de leden van de D66-fractie naar het huidige aantal arbeidsplaatsen bij de thans toegelaten particuliere beveiligingsorgani- saties verwijzen wij deze leden naar bijlage 1 bij het Beleidsplan Politie 1991 (Kamerstukken II, 1990–1991, 21 803 nrs. 1–2). De daarin vermelde cijfers hebben betrekking op de ook thans onder het regime van de Wet op de weerkorpsen vallende verschillende soorten particu- liere beveiligingsorganisaties, te weten particuliere:

- beveiligingsbedrijven (119 toegelaten);
- bedrijfsbeveiligingsdiensten (292 toegelaten);
- alarmcentrales (38 toegelaten);
- geld- en waardetransportbedrijven (8 toegelaten).

In totaal werken thans 14 957 beveiligingsbeambten in de particuliere beveiligingsindustrie. Zoals uit de memorie van toelichting bij het onder- havige wetsvoorstel is aangegeven, wordt beoogd ook eenmansbedrij- ven onder het regime van de wet te brengen. Niet bekend is om hoeveel van dergelijke bedrijven het gaat, maar aangenomen mag worden dat het gaat om rond de honderd bedrijven.

De leden van de fractie van D66 noemden als hun derde reden voor verhoogde aandacht voor het doen en laten van particuliere beveiligings- organisaties de aard van de werkzaamheden van deze ondernemingen. Deze leden hadden grote twijfels omtrent de wenselijkheid en toelaat- baarheid van de gegroeide praktijk op het punt van het verzamelen, bewerken en verwerken van informatie over objecten en personen door deze organisaties.

De opmerkingen van deze leden geven ons aanleiding het volgende op te merken. De werkzaamheden van particuliere beveiligingsorganisaties zijn gericht of mede gericht op de feitelijke handhaving van de veiligheid van personen en goederen of van de openbare orde en rust. De werkzaamheden van deze organisaties richten zich daarbij niet zozeer op personen, als wel in het bijzonder op objecten. Onder verwijzing naar het voorgaande merken wij verder op dat deze werkzaamheden door particu- liere beveiligingsorganisaties worden verricht in opdracht van particu- lieren, die zich daarmee kwijten van de eigen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van eigen lijf en goed. Bezien in dit licht gaat het daarbij niet om de uitvoering van de in artikel 28 Politiewet omschreven in het bijzonder aan de politie opgedragen taken. Alleen al daarom vallen persoonsregistraties, gehouden door particuliere beveiligingsorganisaties niet onder de Wet politieregisters, die immers slechts betrekking heeft op registers aangelegd ten dienste van de politietaak als omschreven in artikel 28 van de Politiewet. Voor zover particuliere beveiligingsorgani- saties in het kader van de uitgevoerde werkzaamheden een persoonsre- gistratie bijhouden, is daarop derhalve, overeenkomstig het inzicht van

de leden van D66, de Wet persoonsregistraties van toepassing. Daarbij dient wel te worden bedacht dat een dergelijke persoonsregistratie ingevolge artikel 4 van de Wet persoonsregistraties slechts mag worden aangelegd voor een bepaald doel waartoe het belang van de houder redelijkerwijs aanleiding geeft en dat niet in strijd is met de wet, de openbare orde of de goede zeden. Een dergelijke registratie mag dan bovendien ingevolge artikel van die wet slechts gegevens bevatten die rechtmatig zijn verkregen en in overeenstemming zijn met het doel van de registratie. Voor zover deze persoonsregistraties ook strafrechtelijke gegevens bevatten zal daar op voorts de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 7 van de wet, het zogenaamde Besluit gevoelige gegevens van toepassing zijn. In het concept van deze algemene maatregel van bestuur, gepubliceerd in de Staatscourant van 6 juni 1990, wordt daarover vermeld – voor zover hier van belang – dat een registratie van strafrechtelijke gegevens in beginsel slechts is toegestaan voor zover deze betrekking hebben op strafbare feiten die jegens de houder zijn begaan. Wij zijn van mening dat deze regelingen een voldoende wettelijke bescherming van de privacy bieden aan personen van wie gegevens worden verzameld door de particuliere beveiligingsorganisaties, waarbij ook verwezen kan worden naar de toezichhoudende taak van de Registratiekamer. Het oordeel van de leden van D66 dat de Wet persoonsregistraties minder streng zou zijn dan de Wet politieregisters kunnen wij in zijn algemeenheid niet onderschrijven. Ter illustratie moge het volgende dienen. Waar de Wet persoonsregistraties in artikel 11 de mogelijkheid tot verstrekking van gegevens beperkt tot slechts een drietal gevallen (namelijk wanneer deze verstrekking voortvloeit uit het doel van het register, wordt vereist ingevolge een wettelijk voorschrift of geschiedt met toestemming van de geregistreerde), kent de Wet politieregisters het principe van de «free flow of information» binnen de hele politie. Dit brengt met zich mee dat gegevens, bij een politiekorps geregistreerd, in principe ter beschikking staan van alle politieambtenaren, voor zover zij deze voor de uitoefening van hun taak behoeven. Gelet ook op de argumenten die de leden van D66 naar voren hebben gebracht – met name het feit dat de registraties bij de particuliere beveiliging en de politieregisters soms identiek zijn terwijl dan een ander wettelijk regime van toepassing is – zullen wij echter bij de opstelling van het nieuwe integrale wetsvoorstel de bescherming van de privacy nogmaals overwegen. Wij kunnen dan ook nu niet de gedane suggestie volgen om artikel 10 uit te breiden met een uitdrukkelijke bepaling omtrent de bevoegdheden tot het verzamelen van en het beheer over door particuliere beveiligingsorganisaties verzamelde informatie.

Dit wetsvoorstel beoogt primair een uitbreiding van de sanctiemogelijkheden te realiseren, waardoor justitie en politie adequater kunnen optreden tegen overtreding van de toelatingsvoorwaarden door particuliere beveiligingsorganisaties. Deze doelstelling, dit in reactie op een desbetreffende vraag van de leden van de S.G.P.-fractie, is van zodanig belang dat een partiële wijziging wenselijk is. Het aspect van de handhaafbaarheid achten wij van zodanig gewicht dat wij met een regeling daaromtrent niet zouden willen wachten tot de komende integrale wettelijke regeling.

Inzake de te voeren principiële discussie over onder andere de positie van de particuliere beveiligingsorganisaties ten opzichte van de politie kunnen wij de aan het woord zijnde leden bevestigen dat daaraan bij het komende wetsvoorstel aandacht zal worden besteed.

Met genoegen lazen wij dat de leden van de S.G.P.-fractie grotendeels konden instemmen met de voorgestelde wijzigingen. Wij delen hun opvatting dat, gezien de eigen aard van de beveiligingsorganisaties, een

aparte wettelijke regeling aangewezen is. Zodanige regeling is dan ook in voorbereiding.

Wat betreft de vragen van deze leden naar de motieven om de regeling van de particuliere beveiligingsorganisaties op te nemen in de Wet op de weerkorpsen, wijzen wij op de geschiedenis van de totstandkoming van laatstgenoemde wet. In de dertiger jaren is, mede op verzoek van het particuliere beveiligingswezen zelf, ter zake een regeling opgenomen in het op de Wet op de weerkorpsen gebaseerde Besluit van 2 juli 1938 (Stb. 247). Die regeling is sindsdien op onderdelen gewijzigd en aan de eisen van de tijd aangepast.

Het komende integrale wetsvoorstel, dit in antwoord op een desbetreffende vraag van deze leden, zal uitsluitend betrekking hebben op particuliere beveiligingsorganisaties, terwijl de Wet op de weerkorpsen en de daarop gebaseerde regelgeving betrekking zal hebben op de weerkorpsen. Het nieuwe wetsvoorstel biedt de gelegenheid voor een systematische opzet van beide onderwerpen.

De leden van de S.G.P.-fractie vroegen met betrekking tot de omschrijving in de wet van de verschillende soorten beveiligingsorganisaties (artikel 7, tweede lid) wat het nut is van het opnemen van deze omschrijvingen.

In reactie op deze vraag en de overige op dit onderwerp betrekking hebbende vragen en opmerkingen wijzen erop dat de aanduiding van de concrete werkzaamheden van de verschillende soorten beveiligingsorganisaties relevant is in verband met de bevoegdheid van de minister van Justitie om deze beveiligingsorganisaties toe te laten tot het functioneren van een of meer van de genoemde categorieën. Bij de toelating wordt de duur waarvoor de toelating wordt verleend, omschreven, alsmede het territorium waarbinnen de beveiligingsorganisatie haar werkzaamheden verricht. Het in artikel 7, tweede lid, opgenomen onderscheid is relevant voor de door de minister vast te stellen algemene vereisten voor toelating en maakt het mogelijk de gewenste differentiatie in die vereisten aan te brengen.

Anders dan deze leden zien wij niet dat de opneming van de omschrijvingen het risico zou meebrengen dat deze omschrijvingen zouden verouderen of anderszins niet toereikend zouden zijn. Wij wijzen er hierop dat de in artikel 7 opgenomen omschrijvingen zijn overgenomen uit artikel 17 van het uitvoeringsbesluit van de Wet op de weerkorpsen, zoals dat sinds 1979 is komen te luiden.

De thans in de wet op te nemen omschrijvingen gelden dus al meer dan tien jaar en zijn geenszins verouderd of ontoereikend gebleken. Gelet op het bovenstaande achten wij, naast de opneming van een restcategorie in artikel 7, sub e, de opneming van omschrijvingen zeer zeker noodzakelijk.

Naar onze opvatting, dit in antwoord op een desbetreffende vraag van de leden van de S.G.P.-fractie, geeft de definitie van particuliere beveiligingsorganisaties (artikel 7, eerste lid) voldoende duidelijkheid over de vraag wat met dit laatste begrip wordt bedoeld. Wij wijzen erop dat deze definitie thans is opgenomen in het hierboven reeds genoemde uitvoeringsbesluit en werkbaar is gebleken. De vraag of een bewaker van een fietsenstalling onder de begripsomschrijving van artikel 7, eerste lid, valt, zal moeten worden beoordeeld aan de hand van een redelijke uitleg van de gegeven definitie. Bij dit wetsvoorstel is de reikwijdte van de definitie van beveiligingsorganisatie zodanig uitgebreid dat daaronder ook eenmansbedrijven vallen. De omstandigheid dat, in het gegeven voorbeeld, één persoon zekere beveiligingsactiviteiten verricht, geeft dan ook een aanwijzing dat hier sprake is van een beveiligingsorganisatie in de zin van de wet. Echter ook andere elementen zijn hier in het geding.

Bij een beveiligingsorganisatie zal het doorgaans gaan om bedrijfsmatige, georganiseerde commerciële activiteiten. Wij gaan ervan uit dat de bewaker van een fietsenstalling in beginsel onder het bereik van deze wet valt. Hierbij wijzen wij er wel op dat in de praktijk in het onderhavige geval zeker van de in artikel 8, eerste lid, opgenomen ontheffingsmogelijkheid gebruik zal worden gemaakt.

De leden van de S.G.P.-fractie plaatsten vraagtekens bij het voorgestelde onder artikel II. De onderhavige wijziging van artikel 56, eerste lid, onder b, van de Wet op de rechterlijke organisatie strekt ertoe de overtredingen van artikel 2 van de Wet op de weerkorpsen in de toekomst niet langer door de rechtbank te laten behandelen en berechten. Deze wijziging houdt verband met de bestempeling tot economisch delict van de overtreding van een aantal aan een vergunning verbonden voorschriften.

Ingevolge de Wet economische delicten is de rechtbank bevoegd om kennis te nemen van economische delicten, zodat de onderhavige verwijzing in de Wet RO kan vervallen. De competentie van de rechtbank vloeit reeds voort uit de Wet op de economische delicten.

Artikel 4 van de Wet op de weerkorpsen strekte tot wijziging van de Wet RO. Na de inwerkingtreding van de Wet op de weerkorpsen is laatstgenoemde wet dan ook gewijzigd zoals in artikel 4 is aangegeven. Met het aanbrengen van de beoogde wijziging is artikel 4 dus uitgewerkt. Wij geven deze leden echter toe dat het verwarrend is dat artikel 4 blijft gehandhaafd, hetgeen overigens het gevolg is van de bij de totstandkoming van dat artikel toegepaste wetgevingstechniek. Bij nota van wijziging stellen wij daarom voor artikel 4 te laten vervallen. Naar wij vertrouwen, hebben wij hierboven thans voor het voorgestelde artikel II een motivering gegeven, waarnaar deze leden vroegen.

Eerder in deze memorie, in reactie op soortgelijke vragen van de leden van de P.v.d.A.-fractie en de leden van de fractie van D66, gingen wij in op de medebetrokkenheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Wij mogen de leden van de S.G.P.-fractie allereerst verwijzen naar onze aldaar gegeven reactie.

In aanvulling op onze reactie merken wij nog op dat wij met de aan het woord zijnde leden een duidelijke plaatsbepaling van de particuliere beveiligingsorganisaties ten opzichte van de politie gewenst achten. Wel tekenen wij hierbij aan dat de reorganisatie van de politie op deze plaatsbepaling weinig invloed zal hebben. Het onderhavige wetsvoorstel strekt niet ertoe om de controletaken die aan de politie zijn toebedeeld te wijzigen. Alleen met betrekking tot enkele uitvoerende werkzaamheden zal, naar thans valt te overzien, in aansluiting op de op handen zijnde reorganisatie op een enkel punt een aanpassing nodig zijn.

Het verheugt ons dat de leden van de G.P.V.-fractie ermee konden instemmen dat eenmanszaken onder de werking van de wet gebracht worden. Wij zijn met deze leden van mening dat het belangrijkste argument hiervoor is, dat op die manier de handhaving van de wet beter mogelijk zal zijn. Bij nader inzien, dit geven wij deze leden toe, achten wij de verwijzing in de memorie van toelichting naar het gelijkheidsbeginsel in dit verband minder gelukkig. Hetgeen deze leden ter zake naar voren brachten, kunnen wij onderschrijven. De reden voor het onderbrengen van eenmanszaken onder de wet is vooral gelegen in het voorkomen van ontduiking van de geldende wettelijke regels door het zogenaamde sub-contracting.

Artikel 7

De veronderstelling van de leden van de G.P.V.-fractie dat in het tweede lid, onder d, «vervoert» dient te staan, is juist. Deze misstelling is bij nota van wijziging rechtgezet.

Artikel 8

De leden van de C.D.A.-fractie vragen of kan worden verduidelijkt voor welke categorieën van beveiligingsorganisaties het verbod van artikel 6 niet zou gelden. Het betreft hier dezelfde categorieën die staan vermeld in artikel 7, tweede lid. Artikel 8 opent de mogelijkheid om, indien mogelijke toekomstige ontwikkelingen hiertoe aanleiding vormen, een bepaalde categorie van particuliere beveiligingsorganisaties toe te staan zonder vergunning te opereren, dan wel een nieuwe categorie van particuliere beveiligingsorganisaties aan te duiden die zonder vergunning mag opereren. De verkregen ontheffing laat echter onverlet de verplichting van artikel 8, tweede lid, voor deze particuliere beveiligingsorganisaties om zich aan te melden bij de minister van Justitie. Op deze wijze is verzekerd dat te allen tijde een zo volledig mogelijk overzicht blijft bestaan van de gehele particuliere beveiligingsindustrie. Hierbij tekenen wij nog aan dat zo nodig ernaar gestreefd kan worden met de betreffende sectoren tot bindende afspraken te komen voor wat betreft bepaalde vereisten, zonder dat die vereisten worden opgenomen in regelgeving. Een dergelijk informeel gesloten accoord bestaat thans reeds met de banken voor wat betreft het eigen geld- en waarde-transport.

Artikel 9

De in de vraag van de leden van de G.P.V.-fractie over de samenvoeging van het derde en het vierde lid opgesloten suggestie hebben wij in bijgaande nota van wijziging gevolgd.

Artikel 10

In antwoord op de vraag van de leden van de C.D.A.-fractie of artikel 10, eerste lid, onder e, de minister van Justitie de mogelijkheid verschaft om strakkere eisen te stellen met betrekking tot het tewerkstellen van beveiligingsbeambten die niet aan de opleidingseisen voldoen, merken wij het volgende op.

Het hier bedoelde onderdeel houdt geen wijziging in ten opzichte van de bestaande regelgeving, te weten artikel 18 van het uitvoeringsbesluit van de Wet op de weerkorpsen, zoals dat besluit is komen te luiden sinds de wijziging van 19 augustus 1979, Stb. 475, alsmede de op artikel 18 van voornoemd besluit gebaseerde Beschikking particuliere beveiligingsorganisaties van 1 augustus 1988, Stcrt. nr. 161. Uit deze beschikking volgt dat beveiligingsbeambten over een diploma dienen te beschikken, alvorens zij door een particuliere beveiligingsorganisatie worden tewerkgesteld. De exameneisen voor het diploma, het zogenaamde Basisdiploma Beveiligingsbeambte, zijn door de minister van Justitie goedgekeurd. Een ontheffing van de verplichting om in het bezit te zijn van dit diploma is in deze beschikking opgenomen ten aanzien van beveiligingsbeambten voor een onafgebroken periode van ten hoogste 22 maanden gerekend vanaf de dag dat zij voor de eerste maal in dienst treden van enige particuliere beveiligingsorganisatie. Daarnaast heeft de minister van Justitie de bevoegdheid in individuele gevallen geheel of gedeeltelijk

onthefing te verlenen van de met betrekking tot de tewerkstelling of opleiding gestelde eisen. Anderzijds biedt het hier bedoelde artikelonderdeel mogelijkheden tot het stellen van strakkere eisen in de toekomst. Met name uit een oogpunt van kwaliteitsverhoging van de beveiligingsbranche zal in de nieuwe integrale wet extra aandacht aan het onderhavige punt worden besteed.

Hierbij merken wij nog op dat de opzet van een leerlingwezenopleiding voor de particuliere beveiligingssector in een vergevorderd stadium is.

Daarbij gaat het om een opleiding op ten minste hetzelfde niveau als het onderwijsprogramma dat opleidt tot het hierboven vermelde Basisdiploma Beveiligingsbeambte. Met het oog op de praktijk omvat dit programma een aantal extra onderdelen, gericht op het verwerven van voor de beveiligingsbranche noodzakelijke specifieke vaardigheden.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen om opheldering, alsmede afbakening van het begrip «materieel» dat wordt gebruikt in artikel 10, lid 1 onder c. Dit begrip heeft bij voorbeeld betrekking op de geld- en waardetransportauto's, op alarmcentrales en op de daarin aanwezige apparatuur. Op grond van het genoemde artikelonderdeel is het mogelijk om eisen te stellen aan het door particuliere beveiligingsorganisaties bij het uitvoeren van beveiligingswerkzaamheden te gebruiken materiaal. De bepaling is ruim geformuleerd om mogelijk te maken dergelijke eisen aan de actuele ontwikkelingen aan te passen.

Naar aanleiding van dit artikel vroegen de leden van de fractie van D66 naar de verhouding van dit artikel tot het mogelijk gebruik van schietwapens door particuliere beveiligingsorganisaties. De bevoegdheid om wapens voorhanden te hebben is geregeld in de bij en krachtens de Wet wapens en munitie gestelde bepalingen; het thans voorliggende wetsvoorstel strekt niet tot nadere regeling van dit onderwerp voor de particuliere beveiligingssector. Overigens merken wij op dat niet wordt overwogen om aan particuliere beveiligingsorganisaties bewapening met schietwapens toe te staan.

De ter zake geldende regels laten echter wel ruimte om toe te staan dat beveiligingsambten een wapenstok voorhanden hebben en dragen. In dit kader zou overwogen kunnen worden individuele beambten, onder strikt geformuleerde beperkingen en voorschriften, ook daadwerkelijk toe te staan een wapenstok te dragen indien de aard van de werkzaamheden en de omstandigheden waaronder deze worden verricht, daartoe uitdrukkelijk aanleiding zouden geven. Te denken valt aan de beveiligingsbeambte die 's nachts en alleen op een uitgestrekt, voor het publiek niet toegankelijk, terrein (bijvoorbeeld een industrieterrein) surveilleert. In het oog springende beperkingen en voorschriften hierbij zijn echter dat door de beveiligingsbeambte wordt gewerkt op eigen terrein, waarbij de kans op contact met burgers zeer gering is, terwijl de kans dat het eventueel contact met burgers voor de bewaker, die alleen is, voor diens veiligheid risico's met zich meebrengt relatief groot is. Wij wijzen er hier nog op dat bij een gering aantal particuliere bedrijfsbeveiligingsdiensten, met name de «Spoorwegpolitie» en de «Luchthavenpolitie» het bewakingspersoneel geheel of gedeeltelijk is benoemd tot onbezoldigd opsporingsambtenaar. Ingevolge de wettelijke regelingen aangaande de bewapening van de politie is een klein aantal van deze ambtenaren, die overigens onder het gezag van het openbaar ministerie staan, onder strikte waarborgen bewapend met een vuistschietwapen. Ter zake wordt een zeer restrictief beleid gevoerd, waarbij wij erop wijzen dat het aantal bewapende onbezoldigde opsporingsambtenaren in deze sector eerder af- dan toeneemt.

In antwoord op de vragen van de leden van de G.P.V.-fractie naar de

huidige regels ter zake van het dragen van uniformen en legitimatiebewijzen, alsmede de mate waarin deze regels tot een voldoende onderscheid tussen politiepersoneel en personeel van particuliere beveiligingsorganisaties leiden, merken wij het volgende op.

Ingevolge de thans geldende wettelijke regels dragen particuliere beveiligingsbeambten – behoudens ingeval van ontheffing – een uniform dat door de minister van Justitie is goedgekeurd. Bij de goedkeuring wordt erop gelet dat het uniform, bij voorbeeld door de kleur van de gebruikte stof of door de op het uniform aangebrachte beeldmerken en knopen duidelijk te onderscheiden is van dat van de politie, dit om verwarring bij het publiek te voorkomen.

De eerder in deze memorie reeds genoemde Beschikking particuliere beveiligingsorganisaties verplicht beveiligingsbeambten om een legitimatiebewijs bij zich te dragen, dat op verzoek wordt getoond. Hierbij zijn de volgende legitimatiebewijzen te onderscheiden:

1. groene legitimatiebewijzen, te dragen door beambten die nog in opleiding zijn;

2. blauwe legitimatiebewijzen, te dragen door beambten die taken verrichten op het gebied van evenementenbewaking (popconcerten e.d.);

3. grijze legitimatiebewijzen, te dragen door beambten die voldoen aan de opleidingseis (die dan ook beschikken over het Basisdiploma Beveiligingsbeambte).

Deze legitimatiebewijzen lijken niet op het legitimatiebewijs dat gebruikt wordt door politieambtenaren. Bovendien zijn zij voorzien van specifieke opschriften en kenmerken, waaruit blijkt dat de drager beveiligingsbeambte en geen politie-ambtenaar is.

Tot slot van deze memorie wijzen wij er op dat wij in de bijgevoegde nota van wijzigingen, behalve de hierboven reeds aangegeven wijzigingen, nog enkele ondergeschikte wijzigingen hebben aangebracht welke ons uit een oogpunt van wetgevingstechniek juist voorkomen.

Het betreft hier de aanduiding van de in artikel 12 van het wetsvoorstel voorgestelde wijziging van de Wet op de economische delicten met een (nieuw) Romeins cijfer Ia. Ook hebben wij de in artikel 14 voorgestelde wijziging thans met een Romeins cijfer Ib aangeduid.

Overigens zijn in de tekst van de artikelen 7, 12 en 14 enkele redactionele verbeteringen aangebracht.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto